

عنوان مقاله:

بررسی نمودها و کارکردهای موسیقی آفرینش در اندیشه عارفان

محل انتشار:

فصلنامه عرفان اسلامی، دوره 19، شماره 75 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

سعید دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، واحد اراک، رضائی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران.

محمدرضا اسعد - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران. نویسنده مسئول:
M-asad@iau-arak.ac.ir

فاطمه قهرمانی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران.

خلاصه مقاله:

تمامی افسانه‌های موجود در باب موسیقی نظیر هرمس، فیثاغورث، آپولون و ... بر پیدایش اسطوره‌ای موسیقی حکایت دارند. بر پایه این افسانه‌ها، گونه‌ای موسیقی کیهانی، با بعدی متافیزیکی، وجود دارد که از دیدگاه متفکران هندی، هیچ‌گونه بدعتی را در آن راه نیست و یا بسطی مفهومی بوسیله نوافلاتونیانی چون بوئیتوس، همه موسیقی‌های عالم، بازتاب یک موسیقی کیهانی هم‌تراز هستند. از این دیدگاه با رهایی موسیقی از فضایی یک‌سویه و مونولوگ، تمامی موجودات از روح بشری همپایه‌ای برخوردارند که در نتیجه آن، نغمه‌های ملکوتی و آسمانی در آن‌ها جاری و ساری است. با توجه به پیوستگی‌هایی که بین گستره عرفان اسلامی و علم موسیقی وجود دارد، در بررسی صورت‌گرفته در باب کارکردهای موسیقی کیهانی در متون مختلف عرفانی، مشاهده شد که موسیقی کیهانی در مباحثی چون عهد الست (تداعی کلام حق با شنیدن هر نغمه و سازی)، آسمانی و فرعی بودن سماع به دلیل کشش‌های ربانی، جاری بودن موسیقی کیهانی در همه موجودات و برخورداری از آن به تناسب ظرفیت و حالات درونی، زمینه‌سازی شهود حقایق ملکوتی به‌وسیله موسیقی این جهانی و ... نمود برجسته‌ای داشته‌است. بررسی پیش رو، به شیوه توصیفی-تحلیلی است.

کلمات کلیدی:

موسیقی کیهانی، باورهای اساطیری، عرفان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1623619>

